

BESLUTSFÖRSLAG

Datum 2022-03-30
Ärendenummer 2022-POL000153

1 (3)

Definition närproducerat

Ordförandens förslag

1. Regionstyrelsen antar föreslagen definition för närproducerade livsmedel.

Sammanfattning

Enligt Region Skånes miljöprogram 2030 ska upphandling och inköp i första hand prioritera närproducerade ekologiska livsmedel och närproducerade livsmedel, i andra hand ekologiska livsmedel från andra områden. Genom att definiera innebörden av närproducerat bidrar regionstyrelsen med ytterligare ett redskap för att uppfylla miljömålet.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2022-03-30
2. Miljöprogrammet 2030

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Enligt Region Skånes miljöprogram (fastslaget av regionfullmäktige 2021-11-08/09 § 87, 2. Miljöpolicy, ska närproducerade ekologiska och närproducerade livsmedel prioriteras vid upphandling och inköp. I dagsläget saknas en fungerande definition för närproducerat vilket innebär att det endast är andelen ekologiska livsmedel som mäts vid uppföljning av miljömålet. Nuvarande budgetförutsättningar gör att inköp av närproducerade livsmedel måste prioriteras, för att miljömålet ska nås och samtidigt bibehålla kvalitetsnivån på den mat som produceras i eller för Region Skånes verksamheter.

Av bilaga 3 i miljöprogrammet, "Definitioner och termer till Miljöprogram för Region Skåne 2030" framgår att det inte finns någon officiell definition av hur nära en livsmedelsprodukt ska produceras för att kallas när- eller lokalproducerad. Olika geografiska och klimatmässiga förutsättningar gör det ofta svårt att definiera en exakt distans för när- eller lokalproducerade varor. Om något av begreppen är relevant för en Region Skåne upphandlande myndighet eller enhet i samband med en upphandling av livsmedel eller måltidstjänster är

det därför upp till denne att själv definiera innebörden av begreppet. (Källa: Upphandlingsmyndigheten).

Mot bakgrund av detta föreslås Region Skåne anta följande förslag på definition:

Region Skåne definierar i sin miljöuppföljning närproducerat som: Livsmedel som har sitt ursprung och är förädlad i Sverige.

Krav vid upphandling av livsmedel

Lagen om offentlig upphandling (LOU) gör att Region Skåne inte kan ställa krav på att ett livsmedel har ursprung Sverige eller Skåne. I Region Skånes upphandlingar ställs det därför krav som kan generera ett närproducerat livsmedel, genom att fokusera på kvalitet, miljö, djurens välfärd och säkerhet enligt svenska lagkrav.

Exempel på sådana krav är att:

- användning av antibiotika inte får ske i förebyggande syfte
- svenska djur- och växtskyddslagarna ska följas.

Exempel på andra krav som kan ställs är leverans av ett så färskt livsmedel som möjligt samt korta ledtider och möjlighet att komplettera sin beställning med kort varsel. Region Skåne har högt ställda mål och ligger i framkant när det kommer till att kravställa en kvalitet som lägst motsvarar lagkraven för svensk produktion. Volymerna i Region Skånes livsmedelsupphandlingar är relativt små och möjliggör för mindre lokala leverantörerna att lämna anbud.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Närodlat/närproducerade livsmedel är viktiga ur ett näringspolitiskt och försörjningsstrategiskt perspektiv och är ur det perspektivet prioriterat för Region Skåne (Bilaga 2: Bakgrund till fokusområden i Miljöprogram för Region Skåne 2030).

För att nå miljömålen och bibehålla en hög kvalitet på sjukhusmåltiden, utifrån nuvarande ekonomiska förutsättningar, krävs möjlighet att kunna upphandla och köpa in närproducerade livsmedel.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjurist bedöms inte nödvändig.

Miljökonsekvenser

Sverige ställer höga krav i djur- och växtskyddslagarna, vilket innebär att det ställs höga krav även på konventionellt framställda livsmedel. Som belyses i den

skånska livsmedelsstrategin för 2030 ligger Skåne i framkant när det gäller teknisk utveckling och digitalisering i jordbruks- och livsmedelssektorn, något som främjar en hållbar produktion. Livsmedelsverket har undersökt vilket som är mest fördelaktigt ekologiskt eller närproducerat konventionellt. Resultaten av miljöpåverkan beror på om jämförelsen görs per hektar eller per kilo produkt men även vilka miljöaspekter som prioriteras, (klimat, övergödning, försurning, ekotoxicitet, energianvändning eller markanvändning).

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Ingen samverkan/MBL-förhandling har bedömts nödvändig i detta ärende.

Uppföljning

Uppföljning av miljömålet görs i den årliga miljöredovisningen enligt gällande rutiner.

Carl Johan Sonesson
Ordförande

Alf Jönsson
Regiondirektör